

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce **J. H.**, zast. společností UNTAX, s.r.o., se sídlem v Praze 10, U Továren 256/14, proti žalovanému **Finančnímu úřadu v Rychnově nad Kněžnou**, se sídlem v Rychnově nad Kněžnou, Jiráskova 1497, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. října 2011, č.j. 80346/11/253921602226, takto:

- I. **Návrhu na přerušení řízení se nevyhovuje.**
- II. **Žaloba se zamítá.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Rozhodnutí ze dne 7. října 2011, č.j. 80346/11/253921602226, žalovaný zamítl reklamaci žalobce proti rozhodnutí o převedení přeplatku na dani z přidané hodnoty, vykázaného ke dni 19.8.2011 ve výši 26.511,- Kč, na úhradu nedoplatku daně z příjmů fyzických osob, vykázaného ke stejnému datu.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že vyrozumění žalobce o převedení přeplatku nepovažuje za nezákonné. Na použití nadměrného odpočtu na dani z přidané hodnoty aplikoval ust. § 154 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu v platném znění (dále jen „daňový řád“), a vzhledem k tomu, že na osobním účtu žalobce je na dani z příjmů fyzických osob evidován nedoplatek, nemohl postupovat jinak.

Ke skutkovým okolnostem uvedl, že za zdaňovací období let 1995, 1996 a 1997 byla žalobci doměřena daňová povinnost platebními výměry ze dne 15.9.2000 za roky 1996 až 1997 a platebním výměrem ze dne 18.9.2000 za rok 1995. Tyto dodatečně stanovené daňové povinnosti byly splatné v náhradní lhůtě splatnosti ke dni 22.11.2000. Žalobce opakovaně žádal o povolení zaplacení těchto daňových povinností ve splátkách, žalovaný jeho žádostem vyhověl a o každém úkonu žalobce zpravil tím, že mu vydané rozhodnutí doručil. Daňové povinnosti žalobce na dani z příjmů fyzických osob za uvedená zdaňovací období byly uhrazeny dne 26.11.2010, dne 7.12.2010 byly žalobci doručeny platební výměry na daňové penále za pozdní úhradu této daně za období let 1996 a 1997. Na jeho úhradu byl použit přeplatek na dani z přidané hodnoty ve výši 26.511,- Kč.

Svoje závěry žalovaný podpořil odkazem na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30.8.2010, č.j. 31Af 81/2010-20, a na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.4.2011, č.j. 2Afs 82/2010-56, které se zabývaly výkladem ust. § 70 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění účinném do 31.12.2006 (dále jen "zákon o správě daní a poplatků"), a konstatoval, že rozhodnutí o povolení zaplacení dlužných daňových povinností ve splátkách je takovým úkonem, který směřuje k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku a splňuje požadavky § 70 odst. 2 citovaného zákona.

Tento závěr dle žalovaného nemůže být vyvrácen ani argumentací žalobce, že dle ust. § 60 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků nesmí být zaplacení daně ve splátkách povoleno na dobu delší než je lhůta, v níž se právo vybrat daň promlčuje. Z tohoto zákonného ustanovení nelze dovodit, že rozhodnutí o povolení splátek nebylo úkonem, který běh promlčecí lhůty přerušuje. V opačném případě by si správce daně při povolení splátek zkracoval lhůtu k vymožení dlužné daně a dostal se tak do nevýhodné pozice.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora identifikovaného rozhodnutí a tvrdil, že žalovaný nesprávně aplikoval právní normu a učinil tudíž i nesprávné závěry, když shledal, že daňové povinnosti žalobce u daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období let 1995, 1996 a 1997 nejsou promlčeny. Podle žalobce bylo právo vymáhat nedoplatek na dani z příjmů za uvedená zdaňovací období promlčeno postupně k 31.12.2002, k 31.12.2003 a k 31.12.2004. Připomněl, že žalovaný o jeho námitce promlčení rozhodl dne 28.12.2009 pod č.j. 60826/09/253040606204 s tím, že ji neshledal důvodnou a jeho odvolání do citovaného rozhodnutí Finanční ředitelství v Hradci Králové svým rozhodnutím ze dne 27.10.2010, č.j. 2127/10-1500-602705, zamítlo.

Dále žalobce uvedl, že promlčení práva k vybrání daně má stejné následky i pro příslušenství této daně, konkrétně pak pro penále stanovené platebními výměry vydanými žalovaným dne 25.11.2010 pod č.j. 57536/10/253921602226 a č.j. 57537/10/253921602226. Žalovaný přeplatek na dani z přidané hodnoty ve výši 26.511,- Kč použil na úhradu daňového penále na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 1996 a 1997. Žalobce namítal, že tyto platební výměry na penále vydané žalovaným jsou nezákonné, neboť marně uplynula lhůta daná v ust. 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků, ve které je žalovaný oprávněn předpis penále sdělit. Proto není ani možné předmětné penále vybrat a vymáhat. Žalobce tento svůj závěr opřel o usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22.3.2011, č.j. 5Afs 35/2009-265.

Za den původní splatnosti daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1996 označil žalobce den 31.3.1997 a roku 1997 den 31.3.1998. S ohledem na dikci ust. § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků ve znění účinném do 31.12.2006 a na právní názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu uvedený shora, dnem 31.12.2003 a dnem 31.12.2004 marně uplynula lhůta, ve které byl žalovaný oprávněn sdělit předpis penále. Vybrání či vymáhání nedoplatku na daňovém penále tak již dle žalobce není možné.

Žalobce s odkazem na ust. § 70 odst. 1 a 2 zákona o správě daní trval na tom, že žalovaný neučinil žádný úkon, který by byl způsobilý založit nový běh promlčecí lhůty, neboť takovým úkonem není rozhodnutí o povolení splátek. Žalovaný opomenul skutečnost, že jednotlivá rozhodnutí o povolení zaplacení daně ve splátkách byla vydána vždy na vlastní žádost žalobce, nebyla tak procesní aktivitou správce daně, která by směřovala k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku daně z příjmů fyzických osob za předmětná zdaňovací období. Ze samotné dikce ust. § 60 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků, podle kterého posečkání daně nebo zaplacení daně ve splátkách nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta, v níž se promlčuje vybrání daně, tak dle žalobce vyplývá, že povolení splátek v souladu s ust. § 60 citovaného zákona není úkonem přerušujícím promlčecí lhůtu danou v ust. § 70 odst. 2 téhož zákona.

Na podporu této právní argumentace dále žalobce poukázal na znění daňového řádu účinného od 1.1.2011, který oproti zákonu o správě daní a poplatků nově uvádí, že rozhodnutí o posečkání je úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně. To vedlo žalobce k závěru, že pokud je v nové úpravě rozhodnutí o posečkání výslovně uvedeno jako úkon přerušující běh lhůty pro placení daně, pak tomu je nepochybně proto, že taková právní úprava dosud v zákoně o správě daní a poplatků absentovala.

Žalobce dále vyslovil nesouhlas se závěry vyslovenými v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30.8.2010, č.j. 31Af 81/2010-20, a v navazujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.4.2011, č.j. 2Afs 82/2010-56. Právní názor v nich vyslovený označil za zjevně nesprávný, odporující ústavnímu

pořádku. Sdělil, že v této věci podal ústavní stížnost, o které nebylo dosud rozhodnuto. Proto následně podáním ze dne 23.1.2012 požádal krajský soud, aby dle ust. § 48 odst. 2 písm. f) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění (dále jen „s.ř.s.“) řízení přerušil a vyčkal, až Ústavní soud ČR o podané ústavní stížnosti, vedené pod sp. zn. IV. ÚS 1922/2011, rozhodne.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný shrnul důvody žaloby a uvedl, že jeho postup byl shodný jako ve věci převedení přeplatku na dani z přidané hodnoty na úhradu nedoplatku na dani z příjmů, která byla řešena krajským soudem a žaloba byla jeho rozsudkem ze dne 28.4.2011, č.j. 31Af 142/2010-19, zamítnuta. Nejvyšší správní soud závěry krajského soudu potvrdil svým rozsudkem ze dne 11.1.2012, č.j. 2Afs 69/2011-46, z něhož žalovaný citoval závěry týkající se hodnocení rozhodnutí o posečkání daně ve vztahu k ust. § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků.

Žalovaný se dále vyjádřil i k žalobní námitce odkazující na ust. § 63 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků a na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22.3.2011, č.j. 5 Afs 35/2009-265, v němž tento soud zaujal stanovisko, že *„Daňového dlužníka lze vyrozumět o předpisu penále nejpozději ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání nedoplatku, jenž je základem pro určení penále (§ 63 odst. 4 věta čtvrtá, část věty za středníkem zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do 31. 12. 2006, ve spojení s § 70 odst. 1 téhož zákona). Tato lhůta začne plynout od data původní splatnosti daně. Skutečnost, kdy byl vyměřen samotný tento nedoplatek, je pro určení počátku běhu uvedené lhůty nerozhodná.“* Žalovaný uvedl, že zmíněný rozsudek byl vydán až poté, kdy sdělil žalobci platebními výměry penále za pozdní úhradu daně z příjmů za zdaňovací období 2006 a 2007. Přesto v něm vyslovený názor, že lhůta pro předpis penále je lhůtou sekundární, která se odvíjí od promlčecí lhůty pro vybrání daně, není v rozporu se závěry téhož soudu vyslovenými v rozsudku ze dne 11.1.2012, č.j. 2Afs 69/2011-46, podle kterého je posečkání daně kvalifikovaným úkonem správce daně, směřujícím k vybrání daně a přerušujícím předmětnou šestiletou promlčecí (i prekluzivní v případě penále) lhůtu. Žalovaný připomněl i ust. § 60 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků, podle kterého není-li v rozhodnutí stanoveno jinak, nepočítá se po dobu povoleného posečkání daně nebo splátek daně penále, dodrží-li daňový dlužník stanovené podmínky. Povinnost platit penále si tak přivodil žalobce sám, když podmínky daně mu rozhodnutím žalovaného o povolení splátek nedodržel.

Ve svém vyjádření k žalobě se žalovaný zabýval i otázkou, zda rozhodnutí o povolení splátek a posečkání daně ve smyslu ust. § 60 zákona o správě daní a poplatků je úkonem přerušujícím běh promlčecí lhůty ve smyslu ust. § 70 odst. 2 téhož zákona. Znovu zdůraznil, že i když rozhodnutí o povolení splátek a posečkání daně je reakcí správce daně na žádost podanou daňovým dlužníkem, musí být pro její kladné vyřízení splněny zákonem stanovené podmínky. Takové rozhodnutí je úkonem přerušujícím běh promlčecí lhůty ve smyslu ust. § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Úvahu žalobce, že takovému výkladu brání ust. § 60 odst. 5 citovaného zákona označil žalovaný za nesprávnou, zcela přehlížející daňové řízení

v kontextu celého zákona, včetně základních zásad daňového řízení. Připomněl, že názor žalovaného na hodnocení úkonů podle ust. § 60 zákona o správě daní a poplatků potvrdil jak krajský soud tak i Nejvyšší správní soud.

V závěru žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s.ř.s. Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když souhlas žalobce i žalovaného s takovým postupem byl dán za dodržení podmínek stanovených ve větě druhé zmíněného zákonného ustanovení. O věci usoudil následovně.

Z obsahu správního spisu je zřejmé, že platebními výměry ze dne 25.11.2010, č.j. 57536/10/253921602226 a č.j. 57537/10/253921602226, bylo žalobci vyměřeno penále za prodlení úhrady daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období od 1.1.1996 do 31.12.1996 a od 1.1.1997 do 31.12.21997. Jeho odvolání žalovaný částečně vyhověl svými rozhodnutími ze dne 17.3.2011, č.j. 20065/11/253921602226 a č.j. 21747/11/253921602226. Finanční ředitelství v Hradci Králové odvolání žalobce do posledně uvedených rozhodnutí svými rozhodnutími ze dne 1.11.2011, č.j. 6391/11-1100-604189 a č.j. 6367/11-1100-604189 zamítl a ta nabyla právní moci dne 14.11.2011. Z obsahu správního spisu dále vyplynulo, že ve dnech 13. 11. 2000, 30. 10. 2001, 19. 7. 2002, 31. 10. 2003, 23. 11. 2004, 7.11.2005, 24.11.2006, 20.11.2007, 24.11.2008 a 19.11.2009 si žalobce podal žádosti o posečkání daně a povolení splátek u daně z příjmu fyzických osob za zdaňovací období let 1993 až 1997. Žalovaný žádostem vyhověl a splátky žalobci navazujícími rozhodnutími povolil. Dne 19.8.2011 pod č.j. 7424/11/253921602226 vyrozuměl žalovaný žalobce o převedení přeplatku na dani z přidané hodnoty vykázaného ke dni 19.8.2011 ve výši 26.511,- Kč na úhradu nedoplatku na dani z příjmů fyzických osob vykázaného ke stejnému datu ve výši 3.649.819,- Kč a námitku žalobce žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl. Popsané skutkové okolnosti nebyly mezi účastníky sporné.

Žalobce, jak je patrné z obsahu podané žaloby a jak vyplývá i ze spisu zdejšího soudu vedeného pod sp.zn. 31Af 134/2010, vnesl dne 11.12.2009 u žalovaného námitku promlčení práva vybrat a vymáhat daňové nedoplatky daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období let 1995, 1996 a 1997. Ten námitku neshledal důvodnou. Jeho rozhodnutí ze dne 28.12.2009, č.j. 60826/09/253040606204, potvrdilo Finanční ředitelství v Hradci Králové jako odvolací orgán rozhodnutím ze dne 27.9.2010, č.j. 2127/10-1500-602705. Žalobce posledně uvedené rozhodnutí napadl dne 9.12.2010 žalobou, krajský soud v Hradci Králové ji rozsudkem ze dne 29.4.2011, č.j. 31Af 134/2010-32, zamítl a změny tohoto rozhodnutí se žalobce nedomohl ani kasační stížností (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2011, č.j. 2AFs 65/2011-65).

Stejnou námitku pak žalobce uplatnil i v žalobě, kterou napadl rozhodnutí o reklamaci proti převedení přeplatku daně z přidané hodnoty na úhradu nedoplatku daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období let 1995, 1996 a 1997. Krajský soud i tuto žalobu zamítl, tentokrát rozsudkem ze dne 30.8.2010, č.j. 31Af 81/2010-20, kasační stížnost žalobce pak Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 15.4.2011, č.j. 2Afs 82/2010-56, zamítl a právní názory vyslovené v citovaných rozsudcích neshledal chybnými ani Ústavní soud, který usnesením ze dne 12.4.2012, sp. zn. IV ÚS 1922/11, jeho stížnost odmítl.

Úkolem krajského soudu je v posuzovaném případě hodnotit z pohledu uplatněných žalobních námitek zda žalovaný postupoval správně, pokud přeplatek na dani z přidané hodnoty převedl na nedoplatek vykazovaný na dani z příjmů fyzických osob, jehož podkladem byly shora identifikované platební výměry na daňové penále na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období let 1996 a 1997. Žalobce tvrdí, že právo vybrat a vymáhat tyto nedoplatky bylo ve smyslu ust. § 70 zákona o správě daní a poplatků promlčeno a stejný osud ve smyslu ust. § 63 téhož zákona stíhá i penále za pozdní úhradu těchto daní.

Podle ust. § 63 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků je daňový dlužník v prodlení, nezaplatí-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Odstavec 4 citovaného ustanovení stanoví, že penále je splatné dnem, kdy byly splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho uplatnění. Předpis penále sdělí správce daně daňovému dlužníkovi platebním výměrem. Proti platebnímu výměru se daňový dlužník může odvolat do třiceti dnů od jeho doručení. O tomto předpisu se daňový dlužník může vyrozumět kdykoliv, pokud to vyžaduje stav jeho účtu, zejména při daňové exekuci; o předpisu se daňový dlužník zpravidla vyrozumí do třiceti dnů poté, kdy daňový nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. Penále uvedené v platebním výměru je splatné v náhradní lhůtě patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru, pokud nebylo již uhrazeno.

Jak bylo shora uvedeno, žalobcova daňová povinnost na dani z příjmů za roky 1996 a 1997 byla uhrazena dne 26.11.2010, žalovaný ho o předpisu penále za pozdní úhradu těchto daňových povinností vyrozuměl platebními výměry ze dne 25.11.2010, doručenými žalobci (do rukou jeho zástupce) dne 7.12.2010, tedy ve lhůtě třiceti dnů od vyrovnání daňového nedoplatku. Zbývá proto posoudit, zda platební výměry, kterými bylo žalobci sděleno penále, byly vydány ve lhůtě dané v ust. § 70 zákona o správě daní a poplatků pro vybrání a vymáhání daňových nedoplatků na dani z příjmů za roky 1996 a 1997. Žalobce tvrdil, že toto právo zaniklo dnem 31.12.2006, naopak žalovaný je přesvědčen, že činil úkony, které založily nový běh promlčecí lhůty ve smyslu ust. § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Za takové úkony označil rozhodnutí o posečkání daně a povolení splátek podle ustanovení § 60 zákona o správě daní a poplatků, která vydal k žádostem žalobce, podaným v letech 2000 až 2009, a jimiž žalobci vyhověl. Spornou tak zůstává otázka, zda tyto úkony byly způsobilé přerušit běh promlčecí lhůty.

Podle ust. § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků se právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným. Je-li proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven; daňové nedoplatky lze však vymáhat nejpozději do dvaceti let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným, s výjimkou daňových nedoplatků zajištěných podle odstavců 4 a 5 (odst. 2 citovaného ustanovení).

Zákonná lhůta pro vybrání a vymáhání daně daná v ust. § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků se přerušuje a počne běžet znovu, jak bylo ostatně již shora konstatováno, provedením úkonu směřujícím k vybrání, zajištění nebo vymožení daňového nedoplatku, přičemž o tomto úkonu musí být daňový subjekt zpraven. Odstavec 2 § 70 citovaného zákona sice výslovně nestanoví, kdo má tento úkon učinit, nicméně z jeho obsahu a ostatně i celé koncepce zákona o správě daní a poplatků lze nepochybně usoudit, že tento úkon musí být učiněn správcem daně. Jedině on má totiž povinnost daň řádně vybrat, zajistit a daňový nedoplatek vymáhat. Dále je nepochybné, že účinnost takového úkonu je podmíněna tím, že o něm musí být daňový subjekt zpraven. Krajský soud má zato, že v projednávané věci byly podmínky ust. § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků naplněny, tedy že správce daně učinil úkon, který běh šestileté promlčecí lhůty pro vymožení daňového nedoplatku přerušil. Ze skutkových okolností vyplynulo, že žalobce neuhradil svoji daňovou povinnost ve lhůtě splatnosti, proto využil ust. § 60 zákona o správě daní a poplatků a požádal správce daně o zaplacení daně z příjmů fyzických osob ve splátkách. Zmiňované ustanovení přitom vymezuje podmínky, za jakých lze splátky povolit a přitom konstatuje, že proti rozhodnutí správce daně o povolení splátek nebo posečkání daně není přípustné odvolání. Je tedy zřejmé, že na základě podané žádosti musí správce daně vydat rozhodnutí, tedy individuální správní akt, v němž žalobci vymezí jeho další práva a povinnosti při placení daně, tedy při plnění jeho daňové povinnosti. Správce daně tak postupuje v duchu ust. § 2 odst. 2 citovaného zákona, které mu umožňuje činit opatření potřebná ke správnému a úplnému stanovení daňové povinnosti a právo daň vyměřit, vybrat a vymáhat. Pokud tedy žalovaný jako správce daně na základě žádosti žalobce zjistil, že by neprodlené zaplacení daně bylo pro něho spojeno s vážnou újmou, povolil mu placení daně ve splátkách. Jinými slovy zajistil, aby daňová povinnost mohla být ze strany žalobce jako daňového dlužníka řádně splněna, přičemž tak učinil úkonem ve formě správního rozhodnutí, které pak následně bylo žalobci doručeno. Jednalo se tak nesporně o úkon splňující požadavky ust. § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Tato úvaha nemůže být vyvrácena ani následnou argumentací žalobce, podle které dle ust. § 60 odst. 5 téhož zákona nesmí být zaplacení daně ve splátkách povoleno na dobu delší, než je lhůta, v níž se právo vybrat daň promlčuje. Toto ustanovení pouze stanoví, že správce daně při vyřizování žádosti musí dbát, aby nerozhodoval o povolení splátek daně, u níž již bylo její vybrání promlčeno. Z tohoto zákonného ustanovení však nelze v žádném případě dovodit, že by rozhodnutí o povolení splátek nebylo úkonem, který přerušuje běh promlčecí lhůty.

Námítku žalobce, že povolení splátek nelze považovat za úkon přerušující běh promlčecí lhůty proto, že je učiněno na základě prvotního úkonu žalobce, by pro správce daně musela nepochybně znamenat znevýhodnění jeho pozice, která mu ukládá povinnost daň řádně a včas vybrat. Při jakémkoliv povolení splátek na základě žádosti daňového dlužníka by se totiž správce daně automaticky dostával do nevýhodné pozice tím, že by si povolením splátek, tedy vyhověním žádosti daňovému dlužníkovi, zkracoval šestiletou lhůtu pro vymožení daně. Takovýto výklad není přípustný, navíc by ve svém důsledku znevýhodnil i daňový subjekt, neboť správce daně, ve snaze vyhnout se promlčení práva daň vybrat a vymáhat, by takovou žádost o povolení posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách musel zamítnout.

Obdobný právní názor vyslovil již zdejší soud i ve svém rozsudku ze dne 30.8.2010, čj. 31Af 81/2010-20, proti kterému žalobce brojil kasační stížností. Nejvyšší správní soud kasační stížnost rozsudkem ze dne 15.4.2011, čj. 2Afs 82/2010-56, zamítl s konstatováním, že „se úkony přerušujícími lhůtu dosud zabýval zejména ve vztahu k § 47 odst. 2 daňového řádu, tedy ve vztahu ke lhůtě k vyměření daně. Tam jde sice o lhůtu prekluzivní, ovšem v obou případech zákon předpokládá obdobný charakter (cíl) úkonu – musí směřovat k vyměření či vybrání daně. Podobně jako ve vztahu k § 47 odst. 2 daňového řádu (srovnej zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2006, č. j. 2 Afs 52/2005 - 94, publ. pod č. 953/2006 Sb. NSS) lze i v tomto případě dospět k závěru, že úkon směřující k vybrání daně musí být úkonem správce daně směřujícím k zajištění vybrání stanovené daně, přičemž o tomto úkonu musí být dlužník zpraven. Není rozhodné, že procesní aktivita správce daně je vyvolána žádostí daňového dlužníka; správce daně na ni mohl reagovat i negativním rozhodnutím. Rozhodnutí o posečkání daně či o povolení splátek fakticky mění splatnost daně, což ovšem neznamená, že by se jednalo o nový termín splatnosti, na který jsou navázány lhůty stanovené v § 70 odst. 1 či v § 70 odst. 2 věta za středníkem daňového řádu. To je zřejmé ze skutečnosti, že se sice při dodržení splátek jejich doba nepenalizovala, či nepodléhala úroku z prodlení, ale platil se zde zvláštní úrok podle § 60 odst. 6 daňového řádu. Rozhodnutí správce daně o posečkání daně nebo o jejím zaplacení ve splátkách jsou úkony, jimiž správce daně zajišťuje její vybrání, když uzná, že tu jsou důvody, bránící řádnému vybrání v termínu původní splatnosti a rovněž uzná, že zatím není třeba přikročit k výkonu rozhodnutí. Jedná se o úkony prováděné správcem daně v zájmu řádného vybrání daně ve smyslu § 2 odst. 2 daňového řádu a tyto úkony jsou také fakticky schopny tento cíl zajistit. Stěžovatel argumentuje zněním § 60 odst. 5 daňového řádu stanovícím, že posečkání daně nebo zaplacení daně ve splátkách nesmí být povoleno na dobu delší, než je lhůta, v níž se promlčuje vybrání daně. Toto ustanovení však nevylučuje možnost přerušování lhůty ve smyslu § 70 odst. 2 daňového řádu. Povolení posečkání daně či splátek není vázáno žádnými pravidly, na jakou dobu má být povoleno a jak mají být splátky rozloženy. Není tak vyloučeno, aby takovým úkonem sice došlo k přerušování promlčecí lhůty, ovšem současně byly splátky rozloženy na dobu delší než nově založená lhůta. Toto ustanovení tomu má

zabránit, byť pouze brání tomu, aby správce daně fakticky, byť částečně, možnost vybrání daně neoslabil. Stejně tak ani skutečnost, že nový daňový řád rozhodnutí o posečkání daně, jímž se rozumí i rozložení její úhrady na splátky, výslovně označil za úkon přerušující lhůtu pro vybrání daně [§ 160 odst. 3 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb.]. Jde sice o argumentaci stěžovatelem v žalobě neuplatněnou a tudíž podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustnou, nicméně lze obiter dictum uvést, že nový daňový řád oproti předchozímu přistoupil k výslovnému výčtu přerušujících úkonů (srovnej jeho § 148 odst. 2) tak, aby byly odstraněny pochybnosti o tom, který z úkonů takovou povahu má a který nikoliv. Přitom je zřejmé, že mezi tyto úkony řadí zejména ty, kterým takovou povahu přiznávala stávající praxe či judikatura. Nejvyšší správní soud tak akceptoval právní názor krajského soudu a neshledal důvodnou ani námitku podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.“

Žalobce v žalobě upozornil na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22.3.2011, č.j. 5Afs 35/2009-265, v němž konstatoval že „*Daňového dlužníka lze vyrozumět o předpisu penále nejpozději ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání nedoplatku, jenž je základem pro určení penále (§ 63 odst. 3 věta čtvrtá, část věty za středníkem zákona 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do 31.12.2006, ve spojení s § 70 odst. 1 téhož zákona). Tato lhůta začne plynout od data původní splatnosti daně. Skutečnost, kdy byl vyměřen samotný tento nedoplatek, je pro určení počátku běhu uvedené lhůty nerozhodná*“. Krajský soud je však názoru, že citované názory Nejvyššího správního soudu na závěrech vyslovených v nyní projednávané věci nic nemění. Původní doba splatnosti daně z příjmů fyzických osob a zdaňovací období roku 1996 připadla na den 31. března 1997 a roku 1997 na den 31. března 1998. Pokud by správce daně neučinil žádný úkon přerušující běh promlčecí doby ve smyslu ust. § 70 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, pak by se právo daň za roky 1996 a 1997 vybrat a vymáhat promlčelo ke dni 31.12.2003 respektive 31.12.2004. Protože, jak je výše podrobně zdůvodněno, byla promlčecí lhůta daná v ust. § 70 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků přerušena úkony splňujícími předpoklady dané v ust. § 70 odst. 2 téhož zákona, které byly žalovaným ve vztahu k žalobci provedeny na základě jeho žádostí podaných v letech 2000 až 2009, nezbývá než konstatovat, že pro sdělení výše penále byly splněny zákonné podmínky dané v ust. § 63 odst. 1 a 4 zákona o správě daní a poplatků.

Na základě těchto skutečností dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je nedůvodná, proto ji ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V průběhu řízení podal žalobce návrh na jeho přerušení do doby rozhodnutí Ústavního soudu o stížnosti podané dne 30.6.2011 proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.4.2011, č.j. 2Afs 82/2010-56. O předmětné stížnosti rozhodl Ústavní soud svým usnesením ze dne 12.4.2012, sp. zn. IV. ÚS 1922/11 a odmítl ji. Krajský soud proto o žádosti žalobce již samostatně nerozhodoval a učinil tak až výrokem pod bodem I. tohoto rozsudku, kterým zároveň rozhodl i ve věci samé.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nevzniklo. Ze spisu nevyplynulo, že by žalovanému náklady v souvislosti s tímto řízením vznikly. Proto soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 24. května 2012

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu